

TILS kviečia Seimo narius prieš priimant Lobistinės veiklos įstatymo projektą svarstyti šiuos pakeitimus:

1. Susiaurinti lobistinės veiklos apibrėžimą (2 str. 3 d.) arba paaiškinti poįstatyminiuose aktuose, kada siekis paveikti nebus laikomas lobistine veikla. TILS siūlo netaikyti lobistinės veiklos apibrėžimo, kuomet asmenys, pavyzdžiui, siekia atstovauti savo interesus administracinėse procedūrose;
2. Numatyti, kad pildant lobistų deklaracijas būtų būtina nurodyti ne tik lobistinės veiklos užsakovus (12 str. 2 d.), bet ir kieno interesais vykdoma lobistinė veikla („tikruosius naudos gavėjus“);
3. Praplėsti lobisto apibrėžimą (2 str. 2 d.) ir lobistais laikyti ne tik fizinius, bet ir juridinius asmenis, kuriems taip pat būtų taikoma atsakomybė už įstatymo pažeidimus. TILS siūlo aiškiai numatyti, kad valstybinę rinkliavą juridiniai asmenys mokėtų tik kartą per metus, nesvarbu, kiek fizinių asmenų jų vardu vykdo lobistinę veiklą (10 str. 2 d.);
4. Detaliau paaiškinti, kuomet fizinių asmenų viešai išsakytos nuomonės ar pasisakymai nebūtų laikomi lobizmu (7 str. 6 d.), arba kartu su įstatymo projektu pateikti ir poįstatyminį aktą su gairėmis, kuriomis aiškinant šią išimtį vadovautųsi VTEK;
5. Parengti Teisėkūros pagrindų įstatymo pakeitimo projektą, numatantį „teisėkūros pėdsako“ kūrimą. Politikai ir kiti sprendimų priėmėjai turėtų būti įpareigoti nurodyti, kokie asmenys ar interesų grupės siekė daryti įtaką konkrečioms teisės aktams visose jų stadijose. Ši informacija turėtų būti pateikiama reguliariai ir detalai prie kiekvieno teisės akto projekto Seimo interneto svetainėje pateikiant visų gautų pasiūlymų sąrašą;
6. Neįpareigoti politikų informuoti VTEK apie asmenis, kurie lobistinę veiklą vykdė neįsirašę į lobistų sąrašus (5 str. 2 d. 2 p.), tačiau palikti galimybę politikams kreiptis į VTEK, kai jie įtaria, jog lobizmu užsiimantis asmuo ir toliau nevykdo pareigos į tokius sąrašus įsirašyti;
7. Iš anksto numatyti laipsninį įstatymo įgyvendinimą: per pirmuosius du įstatymo galiojimo metus stebėti, kaip lobistinę veiklą deklaruoja siekiantys paveikti aukščiausius postus užimančius politikus, jų padėjėjus ir patarėjus bei numatyti, kad atsakomybė už įstatymo pažeidimus būtų taikoma tik po įspėjimo;
8. Atsisakyti valstybinės rinkliavos lobistais norintiems užsiregistruoti asmenims arba maksimaliai ją sumažinti;
9. Užtikrinti, kad elektroniniame lobistų registre vartotojai galėtų ieškoti informacijos tiek pagal raktinius žodžius, tiek pagal interesų grupes, o pats registras teiktų duomenis ir atvirų duomenų formatu;
10. Svarstyti Administracinių nusižengimų kodekso straipsnį, numatantį administracinę atsakomybę už Lobistinės veiklos įstatymo pažeidimus, ir numatyti didesnes baudas pakartotiniams pažeidėjams;
11. Kartu teikti įstatymų pataisas, numatančias, kad fondai, asociacijos ir viešosios įstaigos privalo viešai skelbti savo finansines ir veiklos ataskaitas.

Sergejus Muravjovas

„Transparency International“ Lietuvos skyriaus vadovas